Alles wijst er op dat de laatste jaren waarin er nog gemalen werd dit uitsluitend met de motor werd gedaan. Het geluid daarvan weten vele oudere Rhenenaren nog te herinneren.

In het eerste artikel over de Rhenense molen werd melding gemaakt dat onlangs de heer Deys werd medegedeeld dat er rond de eeuwwisseling in Rhenen nog een houtzaagmolen moet hebben gestaan. Daarbij werd ook nog een foto overhandigd. Dit laatste betreft hier niet de bedoelde molen.

H. Smulders

DE PUT ONDER DE PUTTERSTEEG

In de tweede helft van september van het afgelopen jaar zaten we weer met de amateurarcheologen in een put, maar dit keer in een zelfgegraven put. Het geval wilde nl. dat het gras in de tuin van de heer Magauer geen behoorlijke grasmat wilde worden. Dit was te wijten aan de middeleeuwse steeg, de zgn. Puttersteeg, die zich onder zijn tuin moets bevinden.
In het fotoboek van de heer Deys vindt men deze steeg afgebeeld op blz. 165, foto nr. 486a (De afgebeelde muur staat nog overeind). De conservatrice van het museum had er wel oren naar om de tuin van de stenen te ontdoen. Dus werd er een ploegje enthousiaste mensen opgetrommeld en ging de schop erin. De eerste 30 cm. aarde was gauw opgeruimd en daar kwamen de kinderhoofdjes te voorschijn, mooie zwerfkeien in allerlei vorm, formaat en kleur. Aan de linkerzijde (met het gezicht naar het noorden) liep het gootje, dat uit baksteenen bestond en in de lengte met het straatje meeliep. Het ging ons wel degelijk aan het hart dat dit schoons moest verdwijnen! Maar deze tijd heeft ook zijn eisen.

Terwijl de eerste vondsten aan de noordzijde reeds Majolica bevatte (wit met blauw geglazuurd aardewerk), leverde de zuidzijde niets dan obstakels op, zoals golfplaat en kippenhok restanten.

Maar ook daar kwam het sterk hellende straatje in zicht. Onze jonge archeoloog Peter amuseerde zich met het opgraven van een hondeskeletje, dat hij op de stoep ineen pastte. Er wachtte ons nog een verstoring van de grond, veroorzaakt door de afvoerpijp van het huis naar een put, vermoedelijk. Om verzakken te voorkomen werd de aarde onder de pijp niet aangeraakt. Na enkele dagen was de achteringang van het huis onbereikbaar geworden door de zandhopen. We vorderden langzaam, de botten werden opzij gelegd, de veldkeien tegen de muur, de bakstenen verderop en de scherven in onze plasticjes. Wat het laatste betreft: Er kwam een grote hoeveelheid volksaardewerk materiaal naar boven, bruin geglazuurd, soms met een gele slipversiering, o.a. pootjes en oren, bordrestanten, maar in zeer gehavende toestand. Daar tussen door vonden we het zgn. grijsblauwe aardewerk (12e - 14e eeuw). Dit grijze aardewerk nam naar beneden in aantal toe. De laatste 10 cm. bevatte niets anders. Maar op dat moment zat ik werkelijk in de put, op een diepte van 1.20 m., met de uiterste termijn van onze werkovereenkomst op de hielen, bij tijden verstoken van hulp. De put eindigde met een dun laagje fijn grint op het maagdelijke gele zand. Het lukte ons niet méér van de tuin bloot te leggen dan 1.60-1.80 m., daar de bewoningsrestanten zo diep reikten. Onder de vondsten valt nog te vermelden: Een tondelvuursteentje voor een geweer, een verzilverd knoopje, een kraal, een knikker. Met onverwachte hulp kwam de put nog net op tijd dicht.

Samenvattend kunnen we zeggen, dat zich onder de Puttersteeg een middeleeuwse vuilnisstortplaats bevond die enige eeuwen in gebruik is geweest. Door de beperkte omvang van de werkput is niet te zeggen hoe ver de vuilstortplaats zich uitstrekt. Misschien ook is het vuil aangekruid uit de omgeving om de ondergrond van de straat te verstevigen. Hopelijk komt er eens een overzicht van het gevonden materiaal in het Streekmuseum.

Lot Delfin- van Mourik
Broekman